Depremde Yurtların Boşaltılması

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 8. Daire	03.03.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/1406	2026/1233	Anayasa 17, Anayasa 42, Anayasa 57, 2935 s. OHAL K. 9, Yurt Hizmetleri Yön. 15

ÖZET

Bakanlık 11.02.2023 duyurusuyla yurtları depremzedelere açtı, nöbetçi yurtlar dışında öğrencileri tahliye etti. Danıştay işlemin eğitim hakkına müdahale olmadığını, yaşam ve barınma hakkını koruyan geçici ve ölçülü bir tedbir olduğunu, mevzuatta dayanağı bulunduğunu belirterek davayı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/deprem-sonrasi-ogrenci-yurdu-tahliyesi-danistay-2026-1233/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 8. Daire Başkanlığı 2023/1406 E. , 2026/1233 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2023/1406

Karar No : 2026/1233

DAVACI : ...

VEKİLİ : Av. ...

DAVALI : ... Bakanlığı

VEKİLİ : Av. ...

DAVANIN KONUSU : Davacı tarafından, Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın internet sitesinde 11/02/2023 tarihinde duyurulan yurtlardan öğrencilerin tahliye edilmesine ilişkin işlemin iptali

istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI: Davalı idareye ait 81 ilde bulunan toplam 850.000 yatak kapasiteli 800 adet üniversite öğrencilerinin kullanımında olan yurtların meydana gelen deprem nedeniyle barınma sıkıntısı yaşayan depremzedelere tahsis edilmek amacıyla boşaltılmasına karar verildiği, ancak davalı idare tarafından söz konusu kararın ilan ya da tebliğ edilmediği, Bakanlığın internet sitesinde duyurulduğu, depremzedelerin barındırılacağı binlerce alan varken özellikle KYK yurtlarının tercih edilmesine ilişkin hiçbir gerekçe gösterilmediği, öğrencilerin şubat ayının ortasında adeta sokağa terk edildiği, davalı idarenin tüm ülke genelini kapsayacak nitelikte ve herhangi bir süre kısıtlamasına gitmeksizin düzenleyici işlem tesis edemeyeceği, depremzedelere kalacak yer tahsis edilmesi desteklenmekle birlikte, bir yandan depremzedelere konaklama imkanı oluşturulurken bir yandan ülkenin dört bir yanındaki öğrencileri mağdur edecek şekilde karar alınmasının bambaşka ve telafisi imkansız bir mağduriyet doğuracağı, davalı idarenin söz konusu işlemle, aralarında bağlantı dahi kurulamayacak iki temel hakkı çatışır hale getirdiği, kısa sürede oluşan hasarın giderilemeyeceği dikkate alındığında, daha kalıcı çözümlerle ihtiyacın giderilmesi gerektiği, tesis edilen işlemde kamu yararının bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptali talep edilmektedir.

DAVALI İDARENİN SAVUNMASI : Usule ilişkin olarak, davanın süre aşımı yönünden reddi gerektiği; esasa ilişkin olarak 06/02/2023 tarihinde meydana gelen deprem nedeniyle tüm ülkeyi etkileyen doğal afet ve mücbir sebep durumunun ortaya çıktığı, binlerce vatandaşımız için barınma sorununun meydana geldiği, Yurt Hizmetleri Yönetmeliği'nin 14/3. maddesi uyarınca idarelerince bağlı yurtlarda ücretsiz olarak depremzedelerin barındırılmalarının uygun görüldüğü, nitekim deprem nedeniyle 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından uzaktan eğitim yoluyla tamamlanmasına karar verildiği, Yurt Hizmetleri Yönetmeliği'nin 15/2-e maddesinde; yurdun bulunmasına esas üniversite veya birimlerinin faaliyetine son verilmesi hususunun yurtların açılması ve kapatılması hallerinden sayıldığı, her ilde öğrenciler için nöbetçi yurt belirlendiği, söz konusu yurtlarda; ailesi deprem bölgesinde ikamet eden öğrenciler, YÖK tarafından istisna tutulan öğrenciler, tıp fakültesi 4., 5. ve 6. sınıf öğrencileri, diş hekimliği 4. ve 5. sınıf öğrencileri, hemşirelik fakültesi 4. sınıf öğrencileri ile anne babası vefat etmiş öğrenciler, devlet koruması altındaki öğrenciler, belgelendirmek kaydıyla zorunlu staj yapan ve ülkelerine dönemeyen uluslararası öğrencilerin barındırılmalarının sağlandığı, Yükseköğretim Kurulu tarafından bahar döneminde uygulanmakta olan uzaktan öğretim ile birlikte isteyen öğrencilere devam şartı aranmaksızın sınıflarda yüz yüze eğitim verileceğinin açıklanmasıyla birlikte Bakanlığa bağlı tüm yurtların hizmete açıldığı, yüz yüze eğitim görmek isteyen kayıtlı öğrencilerin barındırılmalarının sağlandığı, davacının Denizli Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı Prof. Dr. ... yurdunda kayıtlı olduğu, ailesinin ise deprem bölgesi olan Adana ilinde ikamet ettiği, ailesi deprem bölgesinde ikamet eden bu öğrencilerden talep edenlerin nöbetçi yurtlarda ücretsiz olarak barındırılmalarının sağlandığı, davacının 13/02/2023 tarihinde yurttan ayrıldığı, ancak yurtta kalma talebinde bulunmadığı, barınma talebi olması halinde Denizli ilindeki yurtlardan faydalanabileceği, dava konusu işlemin mevzuat hükümlerine uygun, takdir yetkisi kullanılarak tesis edildiği, hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : ...

DÜŞÜNCESİ : Dava; Pamukkale ... Öğrenci Yurdunda kalan ve ailesi Adana'da ikamet eden davacı tarafından, Gençlik ve Spor Bakanlığının internet sitesinde 11/02/2023 tarihinde duyurulan yurtlardan öğrencilerin tahliye edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır. Dava konusu genel işlem; belli bir dönem için uygulanmakla etkisi tükenen işlemlerdendir. Halen devam eden bir uygulama olmayıp, sınırlı bir süre için uygulanıp bitmiş olmakla birlikte; iptal davasına konu işlemlerin tesis edildikleri tarihteki durumları itibariyle hukuksal değerlendirmeye tabi tutulacakları, İdare Hukukunun ve İdari Yargılama Usulünün bilinen ilkelerinden olduğundan, dava konusu genel işlemin de tesis edildiği tarihte hukuka uygun olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

09.04.2021 tarihli ve 31449 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gençlik ve Spor Bakanlığı Yurt Hizmetleri Yönetmeliğinin 14. Maddesinin 4. fıkrasında; "(Ek:RG-20/4/2023-32169) 15 inci maddenin beşinci fıkrası kapsamında tahliye sebebiyle barındığı yurttan ayrılmak durumunda kalan ve başka yurtlarda barındırılması mümkün olmayan öğrencilerden yurt ücreti alınmaz."; 5. Fıkrasında, "Yurtlarda barınan öğrencilerden maddi zaruret içerisinde bulunanlar veya zorunlu nedenlerle ödeme güçlüğüne düşenler ile deprem, sel, savaş, terör, kamu güvenliği, genel ahlak suçu mağduriyeti ve benzeri nedenler ile yurtlarda barındırılanlardan ve Bakanlık tarafından düzenlenen eğitim, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılanlardan yurt ücreti alınmamasına Bakan tarafından karar verilebilir." hükmü; "Yurtların açılması ve kapatılması" başlıklı 15. Maddesinde "...

(3) Yurtların olağanüstü nedenlerle süreli veya süresiz kapatılmasına karar verme yetkisi Bakana aittir.

(4) Yurdun olağanüstü nedenlerle kapatılması halinde yurt derhal boşaltılır. Gerektiğinde güvenlik kuvvetlerinden yardım istenir.

(5) (Ek:RG-20/4/2023-32169) Doğal afet, salgın hastalık ve benzeri nedenler ile yurtların ihtiyaç sahibi kişilerin toplu olarak barındırılması için kullanılmasının zorunlu olduğu hallerde, belirlenen yurtların kısmen veya tamamen geçici olarak tahliyesine Bakan tarafından karar verilebilir." hükmü getirilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; 6.2.2023 tarihinde Kahramanmaraş Pazarcık ilçesinde 7,4 ve Gaziantep Nurdağı'nda 6,4 büyüklüğünde meydana gelen iki deprem sonrasında 11 ilde çok fazla ölü ve yaralı olması, bu insanların başka illere sevkinin gerekmesi ve Türkiye genelinin çok fazla etkilenmesi sonucunda YÖK tarafından, 2022-2023 eğitim-öğretim yılı Bahar Döneminin uzaktan öğretim yoluyla tamamlanmasına karar verilmesi üzerine davalı idare tarafından da öğrenci yurtlarının depremzedelere açılmasına karar verilerek, her ilde "nöbetçi yurt" belirlendiği ve ailesi deprem bölgesinde ikamet eden öğrencilerin, YÖK tarafından istisna tutulan Tıp Fak. 4,5,6. Sınıf, Diş Hekimliği Fak. 4, 5, sınıf, Hemşirelik Fak. 4. Sınıf ile anne ve babası vefat etmiş öğrenciler, devlet korumasındakiler, belgelendirmek kaydıyla zorunlu staj yapması gerekenler ve ülkelerine

dönemeyen uluslararası öğrencilerin barındırılmasına karar verildiği; ailesi deprem bölgesi kapsamındaki Adana'da ikamet eden davacının, nöbetçi yurtta kalma talebinin olmadığı anlaşılmıştır.

Bu halde; tüm ülkeyi derinden etkileyen 11 ili kapsayan bölgede çok fazla can ve mal kaybına neden olan ve artçıların devamıyla tedirginliğin had safhada olduğu dönemde; YÖK tarafından uzaktan eğitimden istisna tutulan öğrenciler ile, aileleri bu bölgede ikamet eden öğrencilerin nöbetçi yurda barınmalarını sağlamak suretiyle depremzedelere açılan diğer yurtlardan, belirli bir dönem için öğrencilerin tahliye edilmesinde kamu yararına ve hukuka aykırılık bulunmadığı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ SÜREÇ VE MADDİ OLAY :

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçesinde meydana gelen ve 10 ilde yıkıma neden olan deprem sonrasında 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla deprem yaşanan illeri kapsayacak şekilde Olağanüstü Hal ilan edilmiştir.

Deprem afetinin ülke genelindeki etkileri nedeniyle Yükseköğretim Kurulu tarafından 2022-2023 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminin uzaktan öğretim yoluyla tamamlanmasına, davalı idarenin resmi internet sayfasında yayımlanan 11/02/2023 tarihli Basın Duyurusu ile depremden etkilenen illerde yaşayan depremzedelere deprem sonrası oluşan barınma sorununu gidermek için Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı yurtların depremzedelerin kullanımına açılmasına, her ilde "nöbetçi yurt" belirlenmesine ve ailesi deprem bölgesinde ikamet eden öğrencilerin, YÖK tarafından istisna tutulmasına, Tıp Fakültesi 4,5,6. Sınıf, Diş Hekimliği Fakültesi 4, 5, sınıf, Hemşirelik Fakültesi 4. Sınıf ile anne ve babası vefat etmiş öğrencilerin, devlet korumasındakilerin, belgelendirmek kaydıyla zorunlu staj yapması gerekenlerin ve ülkelerine dönemeyen uluslararası öğrencilerin barındırılmasına karar verilmiştir.

Bu genel düzenleyici işlemin ilan edilmesinden sonra, Pamukkale ... Öğrenci Yurdunda kalan ve ailesi Adana'da ikamet eden davacı tarafından, Gençlik ve Spor Bakanlığının internet sitesinde 11/02/2023 tarihinde duyurulan yurtlardan öğrencilerin tahliye edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu genel işlem; belli bir dönem için uygulanmakla etkisi tükenen işlemlerdendir. Halen devam eden bir uygulama olmayıp, sınırlı bir süre için uygulanıp bitmiş olmakla birlikte; iptal davasına konu işlemlerin tesis edildikleri tarihteki durumları itibariyle hukuksal değerlendirmeye tabi tutulacakları, İdare Hukukunun ve İdari Yargılama Usulünün bilinen ilkelerinden olduğundan, dava konusu genel işlemin de tesis edildiği tarihte hukuka uygun olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:
Davalı idarenin usule ilişkin iddiaları yerinde bulunmamıştır.

ESAS YÖNÜNDEN:

İlgili Mevzuat

Anayasa'nın,

"Cumhuriyetin nitelikleri" başlıklı 2. Maddesinde;

"Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir."

"Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı" başlıklı 17. Maddesinde;

“Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.” hükmüne,

"Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi" başlıklı 42. Maddesinde;

Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." hükmüne,

"Konut Hakkı" başlıklı 57. maddesinde;

"Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler." hükmüne,

"Yönetmelikler" başlıklı 124. Maddesinde;

"Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler. Hangi yönetmeliklerin Resmi Gazete'de yayımlanacağı kanunda belirtilir." hükmüne yer verilmiştir.

27/10/1983 tarih ve 18204 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Olağanüstü Hal Kanunu'nun "Alınacak tedbirler" başlıklı 9. Maddesinde;

"Tabii afet ve tehlikeli salgın hastalıklar sebebiyle olağanüstü hal ilanında, olağanüstü hal ilanını gerektiren hususlar gözönünde bulundurularak aşağıda yazılı tedbirler alınabilir:

...

b) Resmi ve özel her derecedeki öğretim ve eğitim kurumlarında öğrenime ara vermek ve öğrenci yurtlarını süreli veya süresiz olarak kapatmak," ... İfadeleri yer almıştır.

09/04/2021 tarih ve 31449 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Gençlik ve Spor Bakanlığı Yurt Hizmetleri Yönetmeliği’nin dava konusu işlem tarihinde yürürlükte bulunan haliyle, "Yurt ücreti ve güvence bedeli alınmayacak öğrenciler" başlıklı 14.maddesinde;

...

5) Yurtlarda barınan öğrencilerden maddi zaruret içerisinde bulunanlar veya zorunlu nedenlerle ödeme güçlüğüne düşenler ile deprem, sel, savaş, terör, kamu güvenliği, genel ahlak suçu mağduriyeti ve benzeri nedenler ile yurtlarda barındırılanlardan ve Bakanlık tarafından düzenlenen eğitim, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılanlardan yurt ücreti alınmamasına Bakan tarafından karar verilebilir. hükmüne

"Yurtların açılması ve kapatılması" başlıklı 15. Maddesinde ise;

1) Yurtların açılması, hizmete girmesi, kapatılması, nitelik ve nicelik değişikliği yapılması ile ilgili hususlar Bakanlık tarafından hazırlanan usul ve esaslarla belirlenir." düzenlemesine yer verilmiştir.
HUKUKİ DEĞERLENDİRME

İdarelerin düzenleyici işlemler yapabilme yetkisi Anayasamızın 124. maddesine dayanan anayasal bir yetki olması nedeniyle, idareler tarafından mevzuatla verilen görevlerin yerine getirilmesi amacıyla düzenleyici işlemler yapılabileceği kuşkusuzdur.

Anayasa'da düzenleyici işlem olarak sadece yönetmelikler belirtilmiş ise de idarenin düzenleme yetkisi bununla sınırlı olmayıp, idareler, değişik adlar altında da (genelge, tamim, sirküler vb.) düzenleyici işlemler yapmaktadırlar.

Uyuşmazlığın çözümü için öncelikle davacının iddia ettiği şekliyle bahse konu genel işlem ile davacının eğitim hakkının ihlal edilip edilmediğinin ortaya koyulması gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesinin ilgili kararlarında eğitim hakkının yükseköğrenim seviyesini de kapsadığı, belli bir zamanda mevcut olan eğitim kurumlarına erişimin sağlanmasını güvence altına aldığı, kamu otoritelerine bireyin eğitim ve öğrenim almasını engellememe şeklinde negatif ödev yüklediği ifadelerine yer verilmiş, eğitim hakkının niteliği gereği bazı düzenlemelere tabi olacağı, eğitim kurumlarını düzenleyen kuralların, toplumun ihtiyaç ve kaynakları ile eğitimin farklı düzeylerine has özelliklere göre değişiklik gösterebileceği, bu nedenle devletin bu konuda yapacağı düzenleme ve uygulamalarda belli bir takdir alanına sahip olduğunun kabulü gerektiği hüküm altına alınmıştır. (AYM, Başvuru No: 2013/6776, Başvuru Tarihi: 5/11/2014; AYM, Başvuru No: 2013/6258, Başvuru Tarihi: 10/6/2015,).

Devletin bu takdir alanının eğitim kurumunun seviyesi yükseldikçe artacağına, buna karşılık eğitimin birey ve toplum bakımından önemine bağlı olarak azalacağına (AYM, Başvuru No:2013/583, Başvuru Tarihi:10/12/2014). Devletin sahip olduğu takdir yetkisinin, toplumun ihtiyaçlarını gözeterek var olan eğitim kurumlarını kaldırmayı veya statülerinde değişiklik yapmayı da kapsayacağına, devletin belirtilen bu takdir alanı içinde hareket ederken meşru bir amaca dayanan değişiklikler yapmasının da kendisinden beklenileceğine, yine Anayasa Mahkemesince karar verilmiştir.

Buna göre yukarıda da işaret edildiği üzere eğitim hakkı mahiyeti itibarıyla kamu makamlarının, katılma imkânı sağlanan eğitim ve öğretime herkesin etkin bir şekilde katılabilmesini sağlama yükümlülüğü ile bireyin eğitim ve öğrenim almasının engellenmemesi yönündeki negatif

yükümlülüğünü kapsamakta olup dava konusu edilen genel işlemin kendisinin davacının eğitim hakkına yönelik bir müdahale niteliği taşımadığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem ve artçı depremlerin, çok sayıda ilde yıkıma yol açtığı, geniş bir nüfusun barınma ihtiyacının ortaya çıktığı ve olağanüstü koşulların oluştuğu hususu tartışmasızdır. Bu çerçevede devletin, depremzedelerin barınma ihtiyacını karşılamak amacıyla mevcut kamu kaynaklarını seferber etmesi sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

Eğitim hakkı, bireyin gelişimini sağlayan temel bir hak olmakla birlikte; yaşam hakkı, diğer tüm hakların kullanılabilmesinin ön koşulunu oluşturan en temel haktır. Yaşam hakkının korunmadığı bir durumda diğer hakların kullanılabilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, doğal afet gibi olağanüstü durumlarda, yaşam ve barınma hakkının korunmasına yönelik tedbirlerin, eğitim hakkına nazaran öncelikli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Kaldı ki davacının yurttan geçici olarak çıkarılmasına ilişkin dava konusu düzenleyici işlemin eğitim hakkını doğrudan ihlal etmediği de yukarıda açıklanmıştır.

Anayasa'nın 17. maddesinde herkesin yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahip olduğu güvence altına alınmış; Anayasa Mahkemesi de yaşam hakkının devlete yalnızca bireyin yaşamına keyfî biçimde son vermeme yönünde negatif bir ödev yüklemediğini, aynı zamanda kamusal makamların, diğer kişilerin ve hatta kişinin kendi durumundan kaynaklanabilecek risklere karşı bireyleri koruyacak etkili yasal ve idari tedbirleri alma yükümlülüğü yüklediğini ifade etmiştir.

Bunun yanında Anayasa'nın 57. maddesinde Devletin, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri almakla görevli olduğu; Anayasa'nın 2. maddesindeki sosyal hukuk devleti ilkesi uyarınca da kamu gücünün, olağan durumların ötesine geçen doğal afet zamanlarında bireylerin asgari yaşam koşullarını koruyacak aktif tedbirler geliştirmesi gerektiği kuşkusuzdur.

6 Şubat 2023 depremlerinin ardından büyük bir alanın "genel hayata etkili afet bölgesi" kabul edilmesi, binlerce insanın acil ve geçici barınma ihtiyacının doğması ve depremden etkilenen vatandaşların barınması için ülke çapında kamu kapasitesinin seferber edilmesi, devletin yaşam hakkı ile bağlantılı koruma yükümlülüğünün en yoğun biçimde hissedildiği bir dönem olarak ortaya çıktığı görülmüştür. Böyle bir tabloda idarenin, yalnızca eğitim hizmetinin sürekliliğini değil, öncelikle yaşamı, bedensel bütünlüğü ve asgari insani barınma koşullarını korumaya yönelmesi, Anayasanın 2. Maddesinde yer verilen sosyal devlet ilkesinin ve 17. Maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkına ilişkin yükümlülüklerin doğal sonucudur.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi birden fazla temel hakkın çatıştığı durumlarda "adil denge" (fair balance) ilkesini esas alarak; bireyin hakları ile kamu yararı arasında makul bir denge kurulup kurulmadığını incelemektedir. Bu kapsamda Mahkeme, müdahalenin meşru bir amaca dayanıp dayanmadığını, gerekli olup olmadığını ve ölçülü olup olmadığını değerlendirmektedir.

Bu kapsamda yapılan değerlendirme neticesinde dava konusu işlemin, deprem sonrası ortaya çıkan geniş çaplı barınma ihtiyacının karşılanması gibi güçlü bir kamu yararına dayandığı; geçici

nitelikte olduğu; keyfi bir uygulama teşkil etmediği ve olağanüstü koşulların zorunlu kıldığı bir tedbir olarak uygulandığı anlaşılmaktadır.

Bu itibarla, davalı idare tarafından tesis edilen işlemin yaşam hakkı ve barınma ihtiyacının korunması için olağanüstü koşullar altında gerekli ve ölçülü kabul edilmesi gerektiği, dolayısıyla AİHM içtihadında benimsenen "adil denge" ilkesine uygun olduğu, yurt imkânının geçici olarak kaldırılmasının tek başına eğitim ve öğrenim hakkının ihlali sonucunu doğurmayacağı bu nedenle dava konusu işlemin ölçülülük ilkesine uygun olduğu ve yaşam hakkının korunmasına yönelik pozitif yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla tesis dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan uyuşmazlığın yasal dayanağı yönünden bakıldığında; 2935 sayılı Olağanüstü Hal Kanunu'nun 9. maddesinde, tabiî afet sebebiyle olağanüstü hal ilanında, olağanüstü halin gerektirdiği hususlar göz önünde tutularak "resmî ve özel her derecedeki öğretim ve eğitim kurumlarında öğrenime ara vermek ve öğrenci yurtlarını süreli veya süresiz olarak kapatmak" tedbirinin alınabileceği açıkça öngörülmüş, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yurt Hizmetleri Yönetmeliği'nin 14. maddesinde, deprem ve benzeri nedenlerle yurtlarda barındırılanlardan yurt ücreti alınmamasına Bakan tarafından karar verilebileceği düzenlenmiştir. Aynı Yönetmelik'in 15. maddesinde ise yurtların açılması, hizmete girmesi, kapatılması, nitelik ve nicelik değişikliği yapılmasıyla ilgili hususların Bakanlıkça belirleneceği; olağanüstü nedenlerle süreli veya süresiz kapatılmasına karar verme yetkisinin de Bakana ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, yönetmelikte afet, deprem ve benzeri olağanüstü durumlarda yurtların yalnızca öğrencilerin rutin barınmasına tahsis edilmiş sabit mekânlar olarak görülmediği; Bakanlığın olağanüstü durumlarda yurtların kullanım amacını değiştirme ve geçici olarak boşaltma yetkisine sahip olduğu göz önünde bulundurulduğunda dava konusu işlemin üst hukuk normlarına da uygun olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVANIN REDDİNE,

2. Davacının adli yardım istemi kabul edildiğinden davacıdan alınmayan ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam ... TL'nin tahsili için davanın kesinleşmesinden sonra ilgili vergi dairesine müzekkere yazılmasına,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca ... TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 03/03/2026 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.